

СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДИ ТА ТРАНЗИТУ НАРКОТИКІВ В УКРАЇНІ

Масштаби та обсяг вживання наркотиків, що знаходяться у незаконному обігу, перебувають у прямій залежності від незаконної торгівлі ними, яку вже давно прибрали до рук міжнародні «синдикати» і ведуть широкий наступ на всі країни з метою заволодіння ринками збуту.

Глобальна проблема збільшення масштабів незаконного обігу наркотиків викликає занепокоєння у більшості цивілізованих держав світу. Виключення не становить і наша країна. Проте, найбільшою загрозою є збільшення контрабанди наркотиків і зростання ролі України як транзитної території для їх переміщення, що впливає і на загальний рівень наркозалежних українців, та здоров'я суспільства [1, с. 113].

Проблемою контрабанди, транзиту, способами, методами та сучасними засобами протидії контрабанді наркотиків займалися такі вчені як: Федоров Ю.А., Сорока С.О., Чувирін Д.Е., Пашко П., Смирнова І.В., Федотов О.П., Литвак О.М., Кириченко Г.В. Разом з тим, технічне оснащення підрозділів правоохоронних органів є низьким, що обумовлює актуальність даної теми.

Основною причиною предметної уваги території нашої держави, з боку міжнародних злочинних угруповань наркобізнесу, є вигідне географічне розташування (спільний кордон з ЄС, вихід до Чорного і Азовського морів), розвинута інфраструктура морських та повітряних портів. Територію України використовують переважно як транзитну зону, зокрема, для контрабанди кокаїну з країн Латинської Америки та Європи, героїну — з країн Азії, синтетичних психотропних речовин — з Китаю, метадону — з Білорусії та Росії [1, с. 113]. Так, за статистикою протягом минулого року митницями ДФС виявлено 1122 факти незаконного переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Найбільша кількість випадків затримань припадає на автомобільний вид транспорту — 540, залізничний — 106, авіаційний — 31, морський — 23, поштовий зв'язок — 383, пішки — 39 випадків. Виявлено випадків незаконного переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів на кордоні з Російською Федерацією — 221, з Молдовою — 182, з Республікою Білорусь — 132, з Угорщиною — 85, з Польщею — 72, з Румунією — 15 та з Словаччиною — 10 [2].

Спеціально-кримінологічні заходи протидії контрабанді та транзиту наркотиків включають: правові, економічні, інституційні, організаційно-управлінські, технічні. Сьогодні, особливого значення набувають технічні заходи, як ефективний метод боротьби з контрабандою та транзитом наркотичних засобів.

Виявлення фактів контрабанди наркотиків на кордоні нашої держави було б меншим, якби не було спеціальних новітніх технічних засобів виявлення наркотиків. Донедавна виявляти контрабанду можна було лише за допомогою досвіду митників і прикордонників та наявності відповідної своєчасно отриманої оперативно-розшукової інформації під час проведення контрольованих поставок. Останнім часом митні органи почали використовувати засоби таємного технічного контролю, створені за допомогою сучасних наукових досягнень. В основі технології новітнього обладнання – спектрометрія іонної рухливості. Прилади використовуються для експрес-виявлення слідових кількостей наркотичних або вибухових речовин. “Іонскан” здатен лише за декілька секунд виявити та ідентифікувати більше 40 видів наркотиків та вибухових речовин [3, с. 6]. Для перевірки великотоннажних багажів, в яких може перевозитися наркотична речовина і які доволі часто використовують для переміщення великих партій наркотиків, застосовують рентгенівські прилади, засновані на реєстрації зміни інтенсивності рентгенівського випромінювання після проходження крізь об’єкт перевірки. Такі установки можуть бути як стаціонарними, так і пересувними і мають можливості комп’ютерної обробки сигналу, що дає змогу оператору з високим рівнем вірогідності розпізнавати наркотики врізноманітних предметах. Окремим видом інструментальних засобів пошуку і виявлення наркотиків є так звані детектори запахів. В основу їхньої дії покладено хроматографічні методи поділу речовин на окремі компоненти та їх аналіз [4, с. 121].

Окрім сучасних технічних засобів виявлення наркотичних засобів які використовуються на кордоні нашої країни для виявлення контрабанди наркотиків, оперативні підрозділи починають використовувати спеціальні дрони (квадрокоптери), які обладнанні камерами та спеціальними електронними приладами аналізу місцевості для виявлення незаконних насаджень наркотичних рослин, які приховані в полях серед сільськогосподарських культур або лісистій місцевості. Але такі сучасні засоби боротьби та виявлення наркотиків є не достатньо розвиненими в нашій країні, та використовуються лише деякими підрозділами в окремих прикордонних регіонах

Використання сучасних технічних засобів для виявлення контрабандних перевезень наркотичних засобів яке, виправдало себе у багатьох країнах світу, може сприяти ефективному виявленню наркокур’єрів, що може дати позитивний ефект в боротьбі з наркотрафіком та контрабандою. З розвитком технічних засобів по виявленню наркотиків зменшується рівень контрабанди наркотичних засобів та

транзиту наркотиків через країну, цим самим вдасться зменшити рівень обігу наркотичних речовин та кількості наркозалежних осіб, що позитивно вплине на загальний рівень благополуччя та здоров'я суспільства, економіки країни. Для ще більш ефективної боротьби з контрабандою та транзитом наркотиків потрібно не лише застосовувати відомі технічні засоби виявлення наркотичних засобів, а й запроваджувати та розробляти нові.

Список використаних джерел

1. «Національний звіт за 2017 рік щодо наркотичної ситуації в Україні (за даними 2016 року). Поглиблений огляд наркоситуації в Україні» 8.1. Моніторинг наркоситуації [с. 113].
2. Стаття Прес – служби Державної фіскальної служби за 08.02.2017 р. <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/284880.html>
3. Чувирін Дмитро Едуардович – “Протидія незаконному переміщенню наркотичних засобів через державний кордон України вимагає нових підходів.” [с. 6].
4. Павлишина А. “Техніко-криміналістичні засоби й методи, що використовуються для збирання доказів у кримінальних провадженнях про злочини в сфері наркобізнесу.” 27 березня 2015 року, Київ, [с. 121].

Ключові слова: контрабанда наркотиків, транзит наркотичних засобів, наркобізнес, технічні засоби виявлення наркотиків.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Ізвіта А. М.

***Коцюба Тетяна Миколаївна,
Олефіренко Владислав Юрійович***

студенти 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ФЕНОМЕН ДИФУЗІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Існування дифузії відповідальності у ХХІ столітті займає чільне місце серед проблем сучасності. Насамперед необхідно зазначити, що відповідальності медиків за професійні правопорушення в аспекті дифузії відповідальності варто приділити значно більше уваги ніж просто дифузії відповідальності пересічного громадянина, з огляду на те, що медична професія ставить підвищені вимоги до морального рівня медичних працівників, а також на те, що дифузія відповідальності медиків – це є протиставлення їх дій суті медичної професії, а тому дана тема є актуальним науковий пошуком сьогодення.